

K A B O L

A FALU RÖVID TÖRTÉNETE

MIELŐTT rátérnék a lényegre, szeretném vázolni a falu történetét, amelyben az események jó része játszódik.

Kabol az első neve annak a településnek, amely a Duna gyakori kiöntései miatt kialakult mocsárvidék mentén húzódó lösz fennsík szélén jött létre. Habár a mocsár közelsége egészségtelen, mégis lehetővé tette a megmaradást, még a legszegényebbeknek is. A tilalmak ellenére is hozzájuthattak a vadhoz, halat foghattak, volt tűzrevalójuk. Ez az elnevezés a mai napig fennmaradt. A falu neve azzal magyarázható, hogy a Kaboli nemesi család birtokában volt. A település katonai jelentőségű volt, sáncokkal és gátakkal megerősítve. A tatárjárás, majd a mohácsi vész nyomán lecsökkent a magyar lakosság száma. Csupán tíz-egynéhány ház maradt meg. Az első szerbek 1554-ben települtek be, hogy kivédjék a Duna felőli támadásokat. Így jött létre, majd újult meg sok más régi, Tisza és Duna menti település is, amelyek ma is léteznek. Az egykor szerbek betelepítésével megerősített helységek – a Sajkás-vidék néven ismert katonai határőrvidéken – a következők: Káty, Kabol (Kovilj, a szerbek még Šanacnak is nevezték), Dunagárdony (Gardinovci), Sajkáslak (Lok), Tündéres (Vilovo), Mozsor (Mošorin), Zsablya (Žabalj), Csurog (Čurug), Sajkásgyörgye (Đurđevo), Boldogasszonyfalva (Gospođinci) és Titel. A szerbek már akkor a többségi nemzetet képviselték a Sajkás-vidéken. Azóta egymás mellett éltek ott szerbek és magyarok, illetve – kisebb arányban – más nemzetiségűek is. Az emberek között nem volt valami nagy a szerelem, de gyűlöletről sem lehetett beszélni. Gyakran történtek háborúskodások, együtt voltak mindkét oldalon, néha egymás ellen harcoltak, de volt úgy is, hogy összefogtak egy harmadik ellen. Az egyszerű embereknél azonban ez nem váltott ki gyűlölködést, mert ezek nem az ő háborúik voltak. Részt vettek a háborúkban, mert besorozták őket, vagy azért, mert zsoldosok voltak. Meg kell még említeni azt is, hogy az első világháborúig a nemzeti hovatartozás korántsem volt annyira fontos, mint utána. Felsőkaból alapítása évének 1746-ot tartják, amikor sok

szerb határőr költözött ide Szabadkáról és környékéről. Mivel Alsó- és Felsőkabol közel volt egymáshoz, nagyon gyorsan sor került az összeolvadásukra. Egy utca közepén húzódtott a határ, de közigazgatásilag mindkét helység önállóan létezett, egészen a második világháború végéig. Alsókabol mostani lakosai még ma is sáncbélieknek tartják magukat, a helység egykori elnevezése révén. Szerb szófajtók úgy vélik, hogy az első idetelepülő szerbek az árvalányhajról (kovilje) nevezték el a falut, mivel sok volt belőle a környéken. Kabol és Kovilj a település két neve, magyarul, illetve szerbül.

NEMZETI ÖSSZETÉTEL

1910-ben Felsőkabolban volt 3053 szerb és 160 magyar, ami valamivel több mint 5%. Alsókabolban 2107 szerb és 173 magyar élt, azaz valamivel több mint 8%. A két településen összesen 5160 szerb és 333 magyar (6,45%) élt.

1948-ban 4975 szerb és 275 magyar (5,53%)

1971-ben 4840 szerb és 189 magyar (3,39%)

*Felsőkabol, Fő utca (Veliki šor)
A katolikus magyaroknak csak imaházuk volt*

A görögkeleti szerb kolostor temploma